

Opgravingen Tolbrugstraat betekenen veel voor Breda

2-3-'84

Van een onzer verslaggeefsters
BREDA - Voordat hij de vraag welke betekenis de archeologische opgravingen op de hoek van de Tolbrugstraat en de Nieuwstraat hebben beantwoordt, aarzelt stadsarcheoloog Guido van den Eynde even. „Voor mij zijn ze vrij sensationeel, omdat we een heleboel goed bewaard gebleven lagen hebben gevonden van ongeveer het jaar 1100 tot 1500”.

Onlangs werden de opgravingen op de hoek van de Tolbrugstraat en de Nieuwstraat door de stadsarcheoloog en een aantal vrijwilligers afgerond. In twee maanden tijd kwam een vijf bij vijf meter groot gat tot stand met een diepte van 2,50 à 3 meter. Wat brachten deze opgravingen, die volgens de stadsarcheoloog meer betekenis hebben dan die in de Molenstraat en het Kasteelplein, aan het licht over het verleden van Breda?

Er werden mestlagen gevonden uit de 12e, misschien zelfs uit de 11e eeuw. Uit dezelfde tijd werden enkele houten woningen gevonden. Van den Eynde: „We vermoeden dat hier een boerderij heeft gestaan. Er zijn ook sporen van een brede gracht, die waarschijnlijk ovaal van vorm was en waarbinnen misschien huizen en boerderijen hebben gestaan”.

Omstreeks de 13e eeuw werd de gracht gedempt. Dat zou er volgens Van den Eynde op kunnen wijzen dat rond die tijd de stedelijke bebouwing begon. Hij leidt dit mede af uit eerdere opgravingen bij het Kasteelplein en de Molenstraat. Een eeuw later moet er op de plek een houten huis hebben gestaan met enkele stenen steunelementen. „Dit is het begin van zogenaamde versteningsproces dat in de eerste helft van de 14e eeuw in veel steden begon”, aldus de stadsarcheoloog.

Leem

Van ditzelfde huis werden verschillende lemen vloeren over elkaar gevonden. Dat komt, volgens Van den Eynde, omdat de vroegere bewoners telkens als er veel afval lag simpelweg een nieuwe vloer erover heen stortten. Dat is zo'n drie à vier keer gebeurd. Op de plek heeft in

• In december vorig jaar werden bij de opgravingen op de hoek van de Tolbrugstraat en de Nieuwstraat resten van huizen van rond de 11e en 12e eeuw gevonden.

- FOTO DE STEM / JOHAN VAN GURP

de 15e eeuw een huis gestaan met een volledig stenen fundament. Ook is er een houten waterput aangetroffen.

Dat de opgravingen zijn afgesloten, betekent niet dat het werk gedaan is. Integendeel. Het gevonden materiaal, zoals aardewerk, glazen voorwerpen en delen van leren schoenen, moet allemaal nog nader worden onderzocht. Om een beeld te krijgen van hoe de stad er vroeger heeft uitgezien, moeten er vervolgens verbanden worden gelegd met ander materiaal, zoals andere opgravingen en oude geschriften.

Zo is er een bepaald soort aardewerk uit Vlaanderen aangetroffen, van omstreeks 1100, dat voor die tijd vrij luxueus was. Guido van den Eynde: „Je moet dan linken gaan leggen. Het zou kunnen dat daar een vrij welgestelde persoon heeft gewoond en dat dat gedeelte bij de haven een welgesteld deel van de stad was. Je kunt wel een aardig beeld krijgen, maar zekerheid krijg je er nooit over”.

De volgende opgravingen zijn inmiddels alweer gepland. Die starten omstreeks eind maart in de Veemarktstraat.